

In december 2002 hoorde Ivan Wolffers dat hij prostaatkanker had. Opeens werd de arts, schrijver en gezondheidsactivist zélf onderwerp van onderzoek en medicatie. In zijn boek *Heimwee naar de lust* schrijft hij openhartig over zijn ziekteproces, gevoelens en dilemma's. Zin kiest drie fragmenten uit en geeft reacties van lotgenoten.

Toen ik hoorde dat ik kanker had, wilde ik aanvankelijk alles doen om maar door te kunnen leven. Al snel merkte ik echter dat de behandeling van mijn gezwel me veranderde. Het nam iets weg bij me waarvan ik nooit vermoed had dat ik het zou missen. De eigenwijze uitslover die zich niet wil laten kennen, de geile kerel die aan niets anders dan seks kan denken, de vechter die weet dat het onverstandig is om het laatste woord te willen hebben, maar het toch steeds neemt. Die uitslover verdween en in plaats daarvan ontstond iemand met een verlangen naar de verdwenen geilheid, en met herinneringen aan hoe het was voordat de hormonenknop werd omgedraaid. Ik ging op zoek naar de man die ik was geweest en probeerde iemand terug te vinden die er niet meer was. Bijna bezeten wilde ik weten waar ik begon, en de hormonen ophielden.'

Alles wat verdwijnt, maakt me tot een vreemde

'De klok tikt. Op dinsdag ben ik in het ziekenhuis geweest om bloed te laten prikken. De boodschap in mijn bloed ligt over twee weken in de map van mijn uroloog. Hij zal hem aan me doorgeven en dan moet ik beslissen. Slikken of weigeren omdat ik niet wil leven met de man die ik door de behandeling word? Bijna een jaar ben ik weer wie ik was voor ik prostaatkanker kreeg. Ik kan me de anderhalf jaar daarvoor niet meer helder herinneren. Mijn geheugen laat me wat dat betreft vreemd genoeg in de steek. De opgefokt positieve man die krampachtig probeert te geloven dat het wel meevalt en alles in orde is, wijdijvert met de donkere momenten die ik

het liefst wil vergeten.

Dat de lust verloren ging, was niet het allerergste. Al het andere dat met de hormonen verdween, maakte me een vreemde. Zo herinner ik me een autorit naar Antwerpen. Ik zit achter het stuur. Er blijkt een lange file te staan. We krijgen woorden over wiens schuld het is dat we te laat gaan komen. Marion (Marion Bloem, de schrijfster – red.) omdat we niet op tijd zijn vertrokken of ik omdat ik deze route heb gekozen. Als een puber met te veel zelfmedelijden begin ik te huilen en kan niet meer stoppen. Ik voel de wanhoop bij Marion die niet eens meer behoorlijk ruzie met me kan maken omdat ik een tere ziel heb ontwikkeld en daardoor niet meer gelijkwaardig ben: iemand die je moet ontzien.

Dat was het ergste: dat de eunuch die ik werd ook nog eens een heel andere man was. Zelf kon ik er nog wel mee leven, maar de blik in haar ogen omdat ze naar mijn oude ik terugverlangde, maakte me ongelukkig. Een paar keer besloot ik heel flink dat als ik ooit die medicijnen weer zou moeten slikken, ik niet meer met haar wil leven. Dat ik dan bij haar weg ga en ergens in mijn centje ga wonen. Zij is immers vierendertig jaar met iemand anders getrouwd geweest. Niet met de man zonder hormonen. Dus als het weer moet, dan liever alleen. Maar ik kan me geen leven voorstellen zonder haar. Ik ben wie ik ben door met haar te leven. Natuurlijk zijn er momenten in ons leven geweest dat ik overwoog op te stappen, dat ik het misschien zelfs wel had moeten doen als ik een beetje gevoel voor eigenwaarde had gehad. Maar ik kon het niet. Ik houd van haar en ik wil geen ander leven. Er bestaat →

Ivan Wolffers' heimwee

naar de lust

→ geen andere Ivan dan die met Marion. Maar wat als ik weer de medicijnen ga slikken? Moeten Marion en ik verder met die impotente huilebalk, die nergens meer tegen kan?"

Liefde helpt daarbij meer dan geilheid

'Als een scalpeermes legt het gewel in mijn prostaat de relatie open. Geen ontkomen meer aan. De verwachtingen, de hoop, de patronen, de angsten, de wonden die nooit geheeld zijn, de manieren om elkaar te sparen, de onderwerpen die je zo min mogelijk bespreekt. Want ik wilde er niet over praten en verder leven. Ik probeerde mijn leven meer dan ooit te controleren om de altijd aanwezige dreiging buiten de deur te houden. Niet alles wat nog een beetje aangenaam leek te laten overschaduwen. Ik klampte me vast aan mijn lust en ochtenderecties, elke ochtend weer. Misschien ben ik een dwaas en lijkt het oppervlakkig, maar het was mijn manier om het hoofd boven water te houden. Ik doe alsof ik weet wat ik doe, ga gesprekken uit de weg die over de kankerbehandeling

gaan en stel de beslissing waar ik voor sta steeds voor me uit. Als je moet kiezen tussen de lust en over een paar jaar nog rissotto maken voor je kleindochter, wat doe je dan? Ik weet het helemaal niet. God moet je niet voor zulke keuzes stellen. Het liefst wilde ik dat Marion de uitzending helemaal niet zag om te voorkomen dat ze me daar stoer over seks en de dood zag praten op de televisie, alsof ik het allemaal onder controle heb en niets me kan deren. Maar ze zag het programma de volgende dag via uitzendinggemist.nl. Een paar keer nota bene en ze keek door mijn pose heen en vertederd zag ze haar uitsloverige praatjesmaker. Toen ze me dat verteld had, durfde ik ook wel te kijken. Samen, want liefde helpt daarbij meer dan geilheid.'

Heimwee naar de lust met korting lezen!
Kijk snel op pagina XXX!

Over Ivan Wolffers

Ivan Wolffers (geboren in 1948) is arts, hoogleraar medische antropologie (1987), buitengewoon hoogleraar aan de VU in Amsterdam (1989), gezondheidsactivist en schrijver met talrijke boeken op zijn naam. Medische – zoals het tweejaarlijkse naslagwerk Medicijnen – maar ook vele romans. Zoals De laatste Handelsreiziger (1980), De vier rivieren uit het paradijs (1984), De verliefde Waria (1997) en Liefste, mijn liefste (1992). Hij is getrouwd met schrijfster Marion Bloem. Samen kregen zij een zoon, regisseur Kaja Wolffers. In 2002 hoort Ivan dat hij prostaatkanker heeft. In 2004 verschijnt het hierop gebaseerde boek Walvis spelen. In 2006 schrijft hij Heimwee naar de lust. Inmiddels zijn er zo'n miljoen boeken van Wolffers verkocht, maar nog altijd denkt hij dat hij zijn belangrijkste boek nog moet schrijven.

Jan van der Oord (63):

"Als je zo'n boek leest, ben je weer even extra veel met je eigen ziekteproces bezig. Mijn vrouw en ik hebben er veel over gepraat. Sommige gedeelten van het boek vond ik bijzonder ontroerend. Zo schrijft Wolffers dat hij overweegt te scheiden van zijn vrouw; hij wenst haar geen leven met een hormoonloze man toe. Aan het eind van zijn boek komt hij tot de conclusie dat hij toch echt niet zonder haar kan. Wat ik erg herken, is zijn weerstand tegen het slikken van medicijnen die je leven verlengen, maar wel vervelende bijwerkingen hebben. Al heb ik overigens wat minder bezwaar tegen die hormoonpillen dan Wolffers. Hij focust erg op zijn seksualiteit en kan zich bijna geen man voelen zonder zijn lustgevoelens. Dat is bij mij niet het geval. Je kunt ook intimiteit voelen zonder seksualiteit en intimiteit is voor mij belangrijker. Net als Wolffers denk ik er constant over na wat ik kan doen om de tijd die ik nog heb zo zinvol mogelijk in te vullen. Hij probeert zich door het schrijven als het ware onsterfelijk te

maken. Die gave heb ik niet, maar ik probeer het door mijn werk voor de prostaatkankervereniging en door mijn kleinkinderen iets extra's mee te geven in het leven."

Jeroen Maas (61):

"Uit Wolffers verhaal blijkt dat medelijken het laatste is waar hij op zit te wachten. Ook voor mij is medelijden een ernstige vorm van lijden. Net als Wolffers laat ik de 'buitenwereld' het liefst in de waan dat het allemaal wel meevalt. Maar het valt niet mee, als je je luier in de paskamer bij C&A moet verschonen omdat je het toilet niet haalt. Die incontinentie is iets wat in het boek niet veel terugkomt; Wolffers heeft er alleen tijdens het rennen last van. Wat ik vooral heel indringend vond, is de persoonlijkheidsverandering die Wolffers doormaakte tijdens het slikken van de hormoonpillen. De manier waarop hij beschrijft hoe je – met het naar de mond brengen van een tablet – je eigen persoonlijkheid sloopt. Dat maakt me angstig, want zelf heb ik die pillen tot nu toe niet hoeven slikken."

Piet van Dommelen (56):

"De ondraaglijke lichtheid van het hebben van prostaatkanker"; zo wil ik het boek van Ivan Wolffers graag omschrijven. Het lijkt alsof hij er zich niet door wil laten raken; alsof hij de kanker niet wil toelaten in zijn leven. Hij is enorm druk met allerlei bezigheden en daar schrijft hij ook veel over. Ik vind dat jammer, want die dagelijkse besommeringen van Wolffers boeien me wat minder. De passages waarin het gaat over zijn prostaatkanker, die interesseren me. Zoals hij schrijft over zijn twijfels in zijn relatie, of hij het zijn vrouw wel kan aandoen om te leven met een Ivan die zo veranderd is. Dat waren in het verleden soms ook mijn overwegingen. Ook ik gun mijn vrouw graag een potente partner. Maar mijn vrouw en ik zijn er samen uitgekomen. Met impotentie kun je leren leven; je leert om – noodgedwongen – op een andere manier met intimiteit om te gaan. Al heb ik er nog regelmatig moeite mee, want anders dan bij Wolffers zijn mijn lustgevoelens niet verdwenen."

Heeft u vragen over prostaatkanker? Neem dan contact op met de Stichting Contactgroep Prostaatkanker (SCP), (030) 291 60 90 of kijk op www.kankerpatient.nl/prostaatkanker. U kunt ook bellen met de lotgenotenlijn: 0800 – 999 22 22 (gratis); maandag tot en met vrijdag van 10.00 tot 14.00 uur. Meer informatie over Ivan Wolffers en zijn werk vindt u op www.ivanwolffers.nl. Wekelijks verschijnt op deze site zijn nieuwe weeklog.